

EDUSKUNNAN VASTAUS 209/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain muuttamisesta, laiksi turkistuottajien lomituspäalveluista, laiksi poronhoitajien sijaisapukokeilusta ja laiksi maatalousyrittäjän eläkelain 114 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain muuttamisesta, laiksi turkistuottajien lomituspäalveluista, laiksi poronhoitajien sijaisapukokeilusta ja laiksi maatalousyrittäjän eläkelain 114 §:n muuttamisesta (HE 221/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 45/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain (1231/1996) 6 ja 38 §, sellaisena kuin niistä on 6 § laissa 1100/2007, sekä *lisätään* 35 §:n 2 momenttiin uusi 2 a kohta seuraavasti:

6 §

Oikeus vuosilomaan

Edellä 4 §:ssä tarkoitettulla maatalousyrittäjällä on oikeus hakemuksesta saada lomituspäalveluja kalenterivuoden aikana vuosilomaa varren 26 päivän ajaksi.

35 §

Valtion korvaukseen oikeuttavat lomituskustannukset

Edellä 1 momentissa tarkoitettuina kustannuksina korvataan:

2 a) eläkelaitoksen hyväksymästä lomittajan ammattiin johtavan oppisopimuskoulutuksen toteuttamisesta paikallisyksikölle aiheutuneet nettokustannukset valtion talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitetun määrärahan rajoissa;

38 §

Ennakkojen maksaminen ja tarkistaminen

Eläkelaitos maksaa toimeksiantosopimuksen tehneelle kunnalle 35 §:n mukaisiin kustannuksiin ennakkoa. Eläkelaitos arvioi ennakon suuruuden ottaen huomioon asianomaisen paikallisyksikön toimialueella edellistä varainhoitovuotta edeltäneen varainhoitovuoden aikana lomitettujen päivien määrän ja keskimääräisen kustannuksen sekä näissä eläkelaitoksen arvion mukaan tapahtuvan muutoksen. Ennakko maksetaan varainhoitovuoden alusta kuukausittain yhtä suurina erinä kunakin kuukautena, viimeistään sen 11 päivänä.

Ennakot tarkistetaan vuosittain heinäkuun 1 päivästä. Tarkistamista varten kunnan on vuosittain viimeistään kesäkuun 15 päivänä annettava eläkelaitokselle tiedot niistä kirjanpidon mukaisista kustannuksista, jotka ovat aiheutuneet varainhoitovuoden huhtikuun loppuun mennessä järjestetyistä lomituspalveluista. Samalla kunnan on esitettävä arvionsa koko varainhoito-

vuoden aikana järjestettävistä lomituspalveluista aiheutuvien kustannusten määrästä.

Jos kunnalle huhtikuun loppuun mennessä maksettujen ennakkojen määrä ei olennaisesti poikkea 2 momentissa tarkoitettujen kirjanpidon mukaisten kustannusten määrästä, ennakot maksetaan 1 momentissa tarkoitettuna suuruusina varainhoitovuoden loppuun. Muussa tapauksessa ennakkoja tarkistetaan siten, että niiden määrä kuukautta kohti vastaa 2 momentissa tarkoitettujen kirjanpidon mukaisten kustannusten kuukausittaista määrää.

Jos on ilmeistä, että lomituspalveluista aiheutuvat kustannukset koko varainhoitovuodelta ovat erityisestä syystä olennaisesti suuremmat tai pienemmät kuin 1 momentin mukaan maksettu ennakko tai 3 momentin mukaisesti tarkistettu ennakko, kunnalle maksettavaa ennakkoa voidaan tarkistaa vastaamaan eläkelaitoksen arvioimia todellisia kustannuksia. Kunnalle voidaan myös tarvittaessa suorittaa erillinen ennakkomaksu, jos kunta osoittaa suorittaneensa yksittäisen lomituspalveluista aiheutuneen ja kunnan ennakkoon verrattuna merkittävän kustannuksen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

turkistuottajien lomituspalveluista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Turkistuottajalle järjestetään lomituspalveluja tämän lain nojalla vuosilomaa varten maksutta ja lisävapaata varten maksullisena valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa.

Lomituspalveluja järjestetään turkistuottajan valinnan perusteella joko osoittamalla hänelle lomittaja tai korvaamalla hänelle hänen itse järjestämästään lomituksesta aiheutuneita kustannuksia.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *turkiseläintuotannolla* elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) mukaan verotettavaa turkiseläintuotannon harjoittamista;

2) *turkistuottajalla* turkiseläintuotantoa harjoittavaa henkilöä, joka on velvollinen turkiseläintuotantoa varten ottamaan ja jolla on voimassa yrittäjän eläkelaiassa (1272/2006) tarkoitettu vakuutus tai vireillä hakemus sen saamiseksi;

3) *turkistilalla* taloudellisesti itsenäistä turkiseläintuotantoa harjoittavaa yksikköä;

4) *eläinyksiköllä* 30 siitoskettua tai siitostarikoituksessa pidettävää suomensupea taikka 60 siitostarikoituksessa pidettävää muuta turkiseläintä;

5) *palvelusuunnitelmalla* turkistilakohtaista suunnitelmaa lomituspalvelujen järjestämisestä;

6) *Melalla* maatalousyrittäjän eläkelaiassa (1280/2006) tarkoitettua Maatalousyrittäjien eläkelaitosta; ja

7) *paikallisyksiköllä* toimintayksikköä, jonka vastuulla on järjestää lomituspalvelut tietyllä alueella.

3 §

Lomituspalvelujen saamisen edellytykset

Lomituspalveluja järjestetään turkistuottajalle, jolla on merkittävä tehtäväosuus turkistilan turkiseläinten hoitoon päivittäin kuuluvista tehtävistä. Turkistilan turkiseläintuotannon tulee käsittää lomitusaikana vähintään neljä eläinyksikköä.

Edellytyksenä lomituspalvelujen saamiselle on, että turkistuottajalla on ollut yhdenjaksoisesti voimassa 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu vakuutus vähintään neljä kuukautta ja että hän ei lomitusaikana saa toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työtömyyseläkettä.

4 §

Lomituspalvelujen määrä

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa kalenterivuoden aikana järjestettävien vuosilomapäivien ja lisävapaatuntien turkistuottajakohtaisen enimmäismäärän Melan esityksestä edellisen kalenterivuoden loppuun mennessä.

5 §

Lomituspalveluilla huolehdittavat tehtävät

Vuosilomalomituksessa huolehditaan turkistilan turkiseläinten päivittäisistä palvelusuunni-

telmassa mainituista hoitotöistä siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin.

Lisävapaalomituksessa huolehditaan käytävissä olevan tuntimäärän puitteissa niistä turkistilan turkiseläinten hoitotöistä, jotka lomitusa-jankohtana kuuluvat turkistuottajan tehtäviin.

6 §

Lisävapaasta perittävä maksu

Lisävapaasta peritään palvelun käyttäjältä viisi euroa tunnilta.

7 §

Itse järjestetystä lomituksesta maksettava korvaus

Turkistuottajalle maksetaan korvausta hänen itse järjestämästään lomituksesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Korvaus on samansuuruinen kuin turkistuottajalle lomituksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset, kuitenkin enintään 20 euroa tunnilta. Korvaus lisävapaata varten järjestetystä lomituksesta maksetaan vähennettynä lisävapaasta perittävällä maksulla.

Lomituksen järjestämisestä aiheutuneina kustannuksina pidetään:

1) turkistuottajaan työsuhteessa olevalle työntekijälle maksettua palkkaa sosiaaliturvakuuluineen; ja

2) työkorvausta, joka on maksettu ennakoprintärekiesteriin merkitylle palvelun tuottajalle.

Korvattava enimmäistuntimäärä turkistuottajan vuosilomapäivää kohden määräytyy turkistilalla lomitusa-jankohtana olevan eläinyksikkömäärän mukaan. Ensimmäiset kymmenen eläinyksikköä kerryttävät turkistilan kokonaistuntimäärää 45 minuutilla eläinyksikköä kohden ja seuraavat 30 minuutilla eläinyksikköä kohden. Turkistuottajalle korvataan näin laske-tusta kokonaistuntimäärästä hänen tehtäväosuuttaan vastaava tuntimäärä, kuitenkin enintään 8 tuntia vuosilomapäivää kohden. Erityisistä syistä enimmäistuntimäärästä voidaan poiketa.

Korvausta ei makseta, jos lomittajana on toiminut henkilö, joka työskentelee turkistuottajan kanssa samalla turkistilalla ja täyttää tässä lais-sa säädetyt edellytykset lomituspalvelujen saami-seksi.

8 §

Perusteettomasti annetun palvelun korvaami-nen ja perusteettomasti maksetun korvauksen palauttaminen

Jos lomituspalveluja on annettu perusteetto-masti, palvelun saaja on velvollinen korvaa-maan paikallisyksikölle siitä aiheutuneet kustan-nukset.

Jos itse järjestetystä lomituksesta on makset-tu korvausta perusteettomasti, korvauksen saaja on velvollinen palauttamaan liikaa saamansa korvauksen paikallisyksikölle.

Paikallisyksikkö voi luopua takaisinperinnäs-tä osittain tai kokonaan, jos tämä katsotaan koh-tuulliseksi eikä perusteeton etu ole aiheutunut palvelun tai korvauksen saajan taikka hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä. Paikal-lisyksikkö voi luopua takaisinperinnästä myös silloin, kun takaisin perittävä määrä on vähäi-nen. Päätös takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa perusteettoman lomituksen an-tamisesta tai perusteettoman korvauksen maksa-misesta.

9 §

Viivästyskorko sekä perintä ilman tuomiota tai päätöstä

Jos 6 §:ssä tarkoitettua maksua tai 8 §:ssä tar-koitettua korvausta ei ole maksettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäi-västä lukien korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetyin perustein. Viivästysko-ron maksamisen perusteena oleva eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksu-tai takaisinperintäpäätöksen antamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut maksut ja korvaukset saadaan viivästyskorkoineen ulosot-taa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin vero-

jen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

2 luku

Tarkempia säännöksiä paikallisyksikön järjestämisestä lomituksesta

10 §

Vuosiloman samanaikaisuus

Samalla turkistilalla työskentelevien turkistuottajien on pidettävä vuosilomansa samanaikaisesti, jos he käyttävät paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja.

11 §

Vuosilomaan sisältyvien pyhäpäivien määrä

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käytettäessä vuosilomaan saa sisältyä enintään kaksi sunnuntaita tai sellaista juhlapäivää, jonka aikana tehdystä lomitustyöstä voidaan maksaa paikallisyksikköä sitovan työehtosopimuksen mukainen sunnuntaityö- tai sitä vastaava korvaus.

12 §

Lomitusta edeltävät turkistuottajan toimenpiteet

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän turkistuottajan tulee ennen vuosiloman alkamista:

- 1) tarvittaessa opastaa lomittajaa lomitukseen kuuluvien tehtävien suorittamisessa sekä antaa hänelle ohjeet turkiseläinten käsittelyyn liittyvistä erityiskysymyksistä;
- 2) huolehtia siitä, että turkistila täyttää työturvallisuudelle asetettavat vaatimukset;
- 3) hankkia turkistilan tavanomaisen kulutuksen edellyttämät kulutustarvikkeet vuosiloman ajaksi; sekä

4) ilmoittaa lomittajalle, mistä tämä voi tavoittaa hänet tai hänen edustajansa vuosiloman aikana.

Mitä 1 momentissa säädetään vuosilomasta, sovelletaan mahdollisuuksien mukaan myös liävapaaseen.

3 luku

Lomituspalvelujen hakeminen ja toteuttaminen sekä päätöksenteko

13 §

Lomituspalvelujen hakeminen

Lomituspalveluja haetaan siltä paikallisyksiköltä, jonka toimialueella turkistuottaja pääasiallisesti harjoittaa turkiseläintuotantoa. Hakemus on tehtävä turkistiloittain kirjallisesti lomituspalvelujen vastaanottamista edeltävän kalenterivuoden lokakuun loppuun mennessä. Paikallisyksikön tulee ottaa tutkittavakseen myös määräjän päätyttyä saapunut hakemus, jos hakemuksen myöhästymiselle on ollut painavia syitä.

Hakemuksessa on ilmoitettava, järjestetäänkö turkistilalla lomitus itse vai käytetäänkö paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja. Valinta on turkistilakohtainen.

14 §

Tehtäväosuuden määrääminen

Lomituspalveluja haettaessa on ilmoitettava turkistilalla vakituisesti työskentelevät henkilöt ja heidän keskimääräiset tehtäväosuutensa turkistilan turkiseläinten hoitoon päivittäin kuuluvista tehtävistä prosentteina.

Paikallisyksikön on määrättävä turkistuottajan tehtäväosuus 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen mukaisesti, jollei esitetty tehtäväosuus ole ilmeisessä ristiriidassa tosiasiallisten olosuhteiden kanssa. Sen jälkeen, kun tehtäväosuus on määrätty, sitä voidaan turkistuottajan

uuden ilmoituksen perusteella muuttaa vain erittäin painavasta syystä.

15 §

Palvelusuunnitelma

Lomituspalvelujen toteuttamiseksi paikallisyksikön on yhteistyössä turkistuottajan kanssa laadittava turkistilalle palvelusuunnitelma. Jos turkistilalla käytetään paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja, palvelusuunnitelma laaditaan paikallisyksikön hallintohenkilöstön toteuttaman tilakäynnin yhteydessä.

Palvelusuunnitelmaan merkitään ainakin:

1) edellä 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettujen eläinten määrä ja laatu sekä niiden hoitoon käytettävät työmenetelmät;

2) turkiseläinten päivittäiset hoitotyöt ja arvio niiden vaatimasta kokonaistyöajasta;

3) tilalla vakituisesti työskentelevät henkilöt;

4) tilalla työskentelevien turkistuottajien tehtäväosuudet turkiseläinten päivittäisistä hoitoista; ja

5) arvio turkistuottajien lomituspäivän kestosta.

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käytettäessä palvelusuunnitelmaan merkitään lisäksi ainakin tieto:

1) tilakäynnin toteutumisesta ja tilakäynnille osallistuneista henkilöistä;

2) seuraavaksi suunnitellun tilakäynnin ajankohdasta;

3) tilan lomitustöiden edellyttämästä osamistasosta;

4) lomituspalvelujen tilakohtaisista kehittämistarpeista; ja

5) tilakäynnillä havaituista keskeisistä lomittajien työoloja koskevista työsuojelullisista seikoista ja paikallisyksikön esittämät niitä koskevat toimenpidevaatimukset.

Palvelusuunnitelma on tarkistettava turkistuottajan tai paikallisyksikön aloitteesta, jos palveluntarpeessa tai olosuhteissa tapahtuu muutoksia. Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käytettäessä palvelusuunnitelma tarkistetaan kuitenkin aina vähintään joka kolmas vuosi tehtävän tilakäynnin yhteydessä.

16 §

Paikallisyksikön järjestämän lomituksen ajankohta

Paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän turkistuottajan tulee tehdä paikallisyksikölle ehdotus lomitusajankohdasta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vuosilomaa koskeva ehdotus on tehtävä turkistiloittain viimeistään kaksi kuukautta ennen suunniteltua lomitusajankohtaa.

Jollei paikallisyksikkö voi järjestää lomitusta turkistuottajan ehdottamana ajankohtana, sen tulee varata hänelle tilaisuus uuden ajankohdan esittämiseen. Paikallisyksikön on vahvistettava lomitusajankohta ja ilmoitettava se turkistuottajalle mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vuosiloman ajankohta on ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen vuosiloman alkamista, jollei turkistuottaja suostu lyhyempään ilmoitusaikaan.

Jollei vuosilomaa ole voitu pitää paikallisyksikön vahvistamana aikana turkistuottajan sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi, se voidaan siirtää kokonaan tai osittain pidettäväksi myöhemmin saman vuoden aikana. Vuosiloma voidaan siirtää pidettäväksi myös seuraavana vuonna huhtikuun loppuun mennessä, jos siirto on mahdollista toteuttaa valtion talousarviossa edelliselle vuodelle osoitetun määrärahan rajoissa. Turkistuottajan on tehtävä vuosiloman siirtoa koskeva esitys paikallisyksikölle kirjallisesti sen vuoden loppuun mennessä, jona vuosiloman pitäminen peruuntui.

17 §

Itse järjestetystä lomituksesta maksettavan korvauksen hakeminen

Korvausta itse järjestetystä lomituksesta haetaan paikallisyksiköltä. Hakemukseen on liitettävä lomittajan antama selvitys lomituksesta.

Hakemuksesta ja sen liitteistä on käytävä ilmi:

1) lomituksen ajankohta;

2) onko kyseessä vuosiloma- vai lisävapaalomitusta;

3) lomittajan hoitamat tehtävät;

4) lomitukseen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset;

5) lomitussajankohdan mukainen eläinyksikkömäärä; sekä

6) muut kustannusten korvaamiseksi tarvittavat tiedot.

Korvausta on haettava kahden kuukauden kuluessa lomitusjakson päättymisestä. Korvaus voidaan myöntää, vaikka sitä ei ole haettu määräraajassa, jos korvauksen epääminen myöhästymisen vuoksi on kohtuutonta.

18 §

Päätöksenteko

Paikallisyksikkö päättää lomituspalvelujen antamisesta, itse järjestetystä lomituksesta maksettavasta korvauksesta, palvelun saajalta perittävistä maksusta, palvelun saajan velvollisuudesta korvata perusteettomasti annetusta lomituspalvelusta aiheutuneet kustannukset sekä perusteettomasti maksetun korvauksen takaisinperinnästä. Päätös annetaan tiedoksi asianosaiselle hallintolain (434/2003) 59 §:ssä säädetyllä tavalla.

4 luku

Hallintoa koskevat säännökset

19 §

Yleinen johto, ohjaus ja valvonta

Turkistuottajien lomituspalvelujen yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

20 §

Toimeenpano

Mela vastaa turkistuottajien lomituspalvelujen paikallishallinnon järjestämisestä. Paikallishallinto on järjestettävä siten, että tämän lain

mukaista palvelua on saatavissa niillä alueilla, joissa palvelun tarvetta esiintyy.

Paikallishallinto voidaan järjestää siten, että Mela tekee kunnan kanssa kuntalain (365/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen (*toimeksiantosopimus*), jolla kunta sitoutuu toimimaan tässä laissa tarkoitettuna paikallisyksikkönä ja huolehtimaan paikallisyksikölle kuuluvista tehtävistä omalla alueellaan tai sen lisäksi muidenkin kuntien tai niiden osien alueella.

Niillä alueilla, joilla palvelua ei ole järjestetty 2 momentin mukaisesti, Mela hoitaa tämän lain mukaan paikallisyksikölle kuuluvat tehtävät.

21 §

Toimeksiantosopimus

Toimeksiantosopimuksen tehneellä kunnalla tulee olla tämän lain mukaisia hallintotehtäviä varten nimetty vastuuhenkilö sekä tarpeellinen määrä muuta henkilöstöä.

Toimeksiantosopimuksessa tulee sopia ainakin:

- 1) paikallisyksikön toimialueesta;
- 2) paikallisyksikön toimipaikan sijainnista;
- 3) sopimuksen voimassaoloajasta; sekä
- 4) sopimuksen irtisanomisesta.

22 §

Paikallisyksikön velvollisuus järjestää lomituspalveluja

Paikallisyksikön on järjestettävä lomituspalvelut turkistuottajalle, joka harjoittaa turkiseläintuotantoa pääasiallisesti sen toimialueella ja joka on 13 §:ssä tarkoitetussa hakemuksessa ilmoittanut käyttävänsä paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja.

Paikallisyksikkö voi pyynnöstä järjestää lomituspalveluja myös sellaiselle turkistuottajalle, joka on ilmoittanut järjestävänsä lomituksensa itse.

Paikallisyksikkö voi järjestää lomituspalveluja:

- 1) käyttämällä palveluksessa olevia lomittajia; tai
- 2) ostamalla palveluja julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta.

23 §

Melan tehtävät

Sen lisäksi, mitä Melan tehtävistä muualla tässä laissa säädetään, Melan tehtävänä on:

- 1) antaa paikallisyksiköinä toimiville kunnille ohjeita tämän lain soveltamisesta yhdenmukaisen soveltamiskäytännön varmistamiseksi;
- 2) valvoa toimeksiantosopimusten noudattamista;
- 3) antaa yleistä neuvontaa turkistuottajien lomituspalveluista;
- 4) harjoittaa tämän lain toimialaan kuuluvaa tilastotoimintaa; sekä
- 5) hoitaa muita sellaisia tehtäviä, jotka edistävät tämän lain mukaisen lomituspalvelujen tehokasta toteuttamista.

5 luku

Kustannusten korvaaminen

24 §

Valtion korvaus hallintokustannuksiin

Valtion varoista maksetaan vuosittain kohtuullinen korvaus toimeksiantosopimuksen tehneille kunnille ja Melalle tämän lain mukaisten paikallishallintotehtävien hoitamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain syyskuun loppuun mennessä Melan esityksestä korvauksen kokonaismäärän seuraavaa kalenterivuotta varten. Korvaus maksetaan Melalle maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 32 §:ssä tarkoitetun korvauksen yhteydessä.

Korvauksen suuruus paikallisyksikköä kohti määräytyy paikallisyksikön toimialueella edellistä kalenterivuotta edeltäneen vuoden aikana

lomitettujen vuosilomapäivien määrän perusteella. Mela maksaa korvauksen toimeksiantosopimuksen tehneelle kunnalle maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 34 §:ssä tarkoitetun korvauksen yhteydessä kahtenatoista yhtä suurena eränä.

Valtion varoista maksetaan Melalle vuosittain kohtuullinen korvaus muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin hallintokustannuksiin, joita Melalle aiheutuu tämän lain mukaisen tehtävien hoitamisesta. Sosiaali- ja terveysministeriö päättää vuosittain Melan esityksestä korvauksen määrästä ja maksaa korvauksen Melalle maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 31 §:ssä tarkoitetun korvauksen yhteydessä.

25 §

Valtion korvaus lomituskustannuksiin

Valtion varoista maksetaan Melalle valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa tämän lain mukaisista lomituspalveluista aiheutuvat, toiminnan asianmukaisen hoitamisen kannalta tarpeellisina pidettävät kustannukset vähennettyinä lisävapaasta perittävillä maksuilla ja muilla tämän lain mukaisiin paikallisyksikön tehtäviin liittyvillä tuloilla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuina kustannuksina korvataan:

- 1) paikallisyksikön palveluksessa olevien lomittajien palkkauksesta ja muista eduista aiheutuvat kustannukset enintään sen suuruisina kuin kulloinkin voimassa oleva lomittajia koskeva työehtosopimus ja muut työnantajaa velvoittavat sopimukset edellyttävät;
- 2) itse järjestetystä lomituksesta maksetut korvaukset;
- 3) paikallisyksikön ostamista lomituspalveluista aiheutuneet kustannukset enintään sen suuruisina kuin vastaavat paikallisyksikön palveluksessa olevien lomittajien palkkauksesta ja muista eduista aiheutuvat kustannukset korvataan 1 kohdan mukaisesti;
- 4) palvelusuunnitelman laatimisesta ja tarkistamisesta aiheutuneet matkakustannukset;

5) paikallisyksikön palveluksessa olevien lomittajien ammatillisesta täydennyskoulutuksesta aiheutuneet kustannukset;

6) tämän lain mukaiset muut kuin hallintotehtävien hoitoon liittyvät vahingonkorvaukset, jotka on tuomioistuimen päätöksellä tuomittu paikallisyksikön maksettavaksi tai jotka paikallisyksikkö on maksanut vapaaehtoisesti sillä perusteella, että sen korvausvelvollisuus on ilmeinen; sekä

7) tämän lain mukaisten palvelujen järjestämisestä aiheutuvat muut tarpeelliset kustannukset.

26 §

Toimeksiantosopimuksen tehneelle kunnalle maksettavan korvauksen perusteet

Mela huolehtii 25 §:ssä tarkoitettujen kustannusten korvaamisesta toimeksiantosopimuksen tehneelle kunnalle. Palvelusuunnitelman laatimisesta ja tarkistamisesta aiheutuneet matkakustannukset korvataan siltä osin kuin ne ovat syntyneet Melan ohjeiden mukaisesti suoritettusta tehtävästä. Paikallisyksikön palveluksessa olevien lomittajien ammatillisesta täydennyskoulutuksesta aiheutuneet kustannukset korvataan, jos kyseessä on Melan hyväksymä täydennyskoulutus.

Melan tulee kunnan pyynnöstä etukäteen ratkaista, onko kustannuksia pidettävä tarpeellisina ja suoritetaanko niihin siten valtion korvausvaltion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa. Ratkaisu sitoo Melaa sen käsitellessä aikanaan valtion korvausta koskevaa asiaa.

27 §

Ennakon maksaminen toimeksiantosopimuksen tehneelle kunnalle

Mela maksaa toimeksiantosopimuksen tehneelle kunnalle ennakkoa 25 §:ssä tarkoitettuihin kustannuksiin. Mela määrää ennakon suuruuden ottaen huomioon paikallisyksikön toimialueella edellistä kalenterivuotta edeltäneenä vuonna lomitettujen vuosilomapäivien määrän

ja keskimääräisen kustannuksen paikallisyksikön toimialueella lomitettua vuosilomapäivää kohden sekä näissä arvionsa mukaan tapahtuvan muutoksen. Ennakko maksetaan kalenterivuoden alusta kuukausittain yhtä suurina erinä kuukautena, viimeistään sen 11 päivänä.

Jos on ilmeistä, että lomituspalveluista aiheutuvat kustannukset koko kalenterivuodelta ovat erityisestä syystä olennaisesti suuremmat tai pienemmät kuin 1 momentissa tarkoitettu ennakko, ennakkoa voidaan tarkistaa vastaamaan Melan arvioimia todellisia kustannuksia.

Lisäksi kunnalle voidaan tarvittaessa maksaa erillinen ennakkomaksu, jos kunta osoittaa suorittaneensa yksittäisen lomituspalveluista aiheutuneen ja kunnan saamaan ennakkoon verrattuna merkittävän kustannuksen.

28 §

Toimeksiantosopimuksen tehneelle kunnalle maksettavan valtion korvauksen lopullinen määrä

Toimeksiantosopimuksen tehneen kunnan on annettava Melalle tilitys lomituspalvelujen järjestämisestä aiheutuneista kirjanpidon mukaisista kustannuksista kutakin kalenterivuotta seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä. Mela voi perustellusta syystä myöntää kunnalle lisäaikaa tilityksen antamiseen. Jollei tilitystä anneta määräaikana, kunta menettää oikeutensa valtion korvaukseen asianomaiselta kalenterivuodelta.

Jos tilitys osoittaa, että kunnalle asianomaiselta kalenterivuodelta maksetut ennakot ylittävät lomituspalveluista aiheutuneiden kirjanpidon mukaisten kustannusten määrän, kunnan on palautettava liikaa saamansa määrä Melalle sen vuoden heinäkuun loppuun mennessä, jona tilitys on saapunut Melalle.

Jos tilitys osoittaa, että kunnalle asianomaiselta kalenterivuodelta maksetut ennakot eivät riitä kattamaan lomituspalveluista aiheutuvia kustannuksia, Melan on valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa maksettava toteutuneiden kustannusten ja ennakkojen erotus lop-

pueränä sen vuoden elokuun loppuun mennessä, jona tilitys on saapunut Melalle.

29 §

Maksatuksen keskeyttäminen

Jos toimeksiantosopimuksen tehneen kunnan toiminnassa ei noudateta voimassa olevia säännöksiä tai määräyksiä taikka jos siinä muutoin ilmenee epäkohtia eikä korjausta saada aikaan kunnan ja Melan välisten neuvottelujen tuloksena, Mela voi maksaa ennakoituneet tai keskeyttää ennakon maksamisen taikka pidättäytyä loppuerän maksamisesta.

30 §

Korvauksen maksaminen Melalle lomituskustannuksia varten

Sosiaali- ja terveysministeriö maksaa Melalle sen tekemän esityksen perusteella 25 §:ssä tarkoitettua korvauksen kuukausittaisina erinä viimeistään kunkin kuukauden 10 päivänä.

Jos 1 momentin mukaisesti vuoden aikana maksettujen erien yhteismäärä ylittää samana vuonna järjestetyistä lomituspalveluista aiheutuneiden valtion korvaukseen oikeuttavien kustannusten yhteismäärän, ylittävä osa saadaan käyttää seuraavana vuonna järjestettävistä lomituspalveluista aiheutuviin kustannuksiin.

31 §

Lomituskustannuksia koskevat Melan selvitykset

Melan tulee tehdä sosiaali- ja terveysministeriölle:

1) kuukausittain selvitys toimeksiantosopimuksen tehneille kunnille ennakkona maksamista määrästään ja 20 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa lomituspalvelujen järjestämiseen itse käyttämästään määrästään; sekä

2) kalenterivuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä kokonaistilitys 25 §:ssä tarkoitetuista lomituskustannuksista ja niitä varten maksetun valtion korvauksen käytöstä.

6 luku

Muutoksenhaku

32 §

Oikaisuvaatimus

Edellä 20 §:n 2 momentissa tarkoitettua paikallisyksikön 18 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Jos asianosainen on tyytymätön päätökseen, hänellä on oikeus vaatia Melalta päätöksen oikaisemista 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja toimitettava edellä mainitun ajan kuluessa paikallisyksikölle.

Paikallisyksikön on oikaistava päätöksensä, jos se hyväksyy oikaisuvaatimuksen kaikilta osin. Muussa tapauksessa sen on toimitettava oikaisuvaatimus, lausuntonsa sekä asiassa kertyneet asiakirjat viipymättä Melalle.

33 §

Valitus

Melan päätöksestä saa valittaa Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaisissa (586/1996) säädetään. Valituskirjelmä on toimitettava muutoksenhakuajassa Melalle.

Melan on oikaistava päätöksensä, jos se hyväksyy valituksen kaikilta osin. Muussa tapauksessa Melan on toimitettava valituskirjelmä, lausuntonsa sekä asiassa kertyneet asiakirjat viipymättä ja viimeistään 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä Vaasan hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

34 §

Toimeksiantosopimuksesta johtuvien erimielisyyksien ratkaiseminen

Erimielisyydet, jotka koskevat toimeksiantosopimusta tai kustannusten korvaamista toimeksiantosopimuksen tehneelle kunnalle ja joita ei

voida sopia Melan ja toimeksiantosopimuksen tehneen kunnan välillä, ratkaistaan hallintoriitana Vaasan hallinto-oikeudessa. Paikallishallintokustannusten korvaamista koskeva hallintoriita on pantava vireille kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun paikallisyksikkö on saanut Melalta tiedon korvauksen suuruudesta. Lomituspalvelujen järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaamista koskeva hallintoriita on pantava vireille kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun paikallisyksikkö on saanut Melalta tilityksen tarkistamiseen perustuvan tiedon valtion korvaukseen oikeuttavien lomituskustannusten suuruudesta.

7 luku

Erinäiset säännökset

35 §

Turkistuottajan ilmoitusvelvollisuus

Turkistuottajan on ilmoitettava paikallisyksikölle itseään ja turkistilaansa koskevat tiedot, jotka voivat vaikuttaa lomituspalvelujen järjestämiseen hänelle taikka hänen itse järjestämistään lomituksesta maksettavan korvauksen saamiseen tai määrään.

Turkistuottajan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitetut tiedot myös Melalle sen hoitaessa paikallisyksikön tehtäviä 20 §:n 3 momentin mukaisesti tai käsitellessä asiaa oikaisuvaatimuksen perusteella.

36 §

Tietojen salassapito ja luovuttaminen

Paikallisyksikön ja Melan toimintaan tämän lain toimeenpanoon liittyvissä asioissa sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), Melan toimintaan kuitenkin vain siltä osin kuin Mela käyttää mainitun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua julkista valtaa.

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä säädetään,

paikallisyksikkö päättää tiedon antamisesta hallussaan olevasta tämän lain mukaisiin lomituspalveluihin liittyvästä asiakirjasta.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 20 kohdassa säädetään, salassa pidettäviä ovat myös sellaiset tämän lain toimeenpanoon liittyvät asiakirjat ja niihin sisältyvät tiedot, jotka koskevat turkistuottajan taloudellista asemaa.

37 §

Oikeus tietojen saamiseen

Veroviranomainen, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö, eläkekassa ja muu eläkelaitos ovat velvollisia antamaan paikallisyksikölle ja Melalle niiden pyynnöstä maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hallussaan olevat tiedot, jotka koskevat turkistuottajan yritystoimintaa, eläkevakuutuksen voimassaoloa ja myönnettyjä eläkkeitä sekä muut tiedot, jotka ovat välttämättömiä turkistuottajan lomituspalvelujen järjestämiseksi tai siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseksi taikka paikallisyksikölle tai Melalle tämän lain toimeenpanoa varten annettujen tietojen tarkistamiseksi.

Melalla on lisäksi toimeksiantajana oikeus saada paikallisyksiköltä maksutta ja salassapitosäännösten estämättä kaikki tässä laissa säädettyjen tehtäviensä toimeenpanossa tarpeelliset paikallisyksikön hallussa olevat tiedot.

38 §

Melan oikeus käyttää muissa asioissa annettuja tietoja

Melalla on oikeus yksittäistapauksessa käyttää tämän lain mukaista asiaa käsitellessään muiden sille säädettyjen tehtävien hoitamista varten saamia tietoja, jos on ilmeistä, että nämä tiedot vaikuttavat tämän lain mukaisten lomituspalvelujen antamiseen tai tämän lain mukaiseen korvaukseen ja tiedot on lain mukaan otettava huomioon päätöksenteossa ja Melalla olisi oikeus saada nämä tiedot muutenkin erik-

seen. Lomituspalvelujen hakijalle tulee ilmoittaa etukäteen mahdollisesta tietojen käytöstä.

39 §

Rahamäärien tarkistaminen palkkakertoimella

Tässä laissa mainitut rahamäärät tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella. Tässä laissa mainitut rahamäärät vastaavat vuoden 2010 palkkakertoimen tasoa.

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

40 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

41 §

Lomituspalvelujen määrää, järjestämistä ja hakemista koskevat siirtymäsäännökset

Sen estämättä, mitä 4 §:ssä säädetään vuosilomapäivien enimmäismäärän vahvistamisesta, vuosilomapäivien turkistuottajakohmainen enimmäismäärä vuonna 2010 on 14 päivää.

Sen estämättä, mitä 4 §:ssä säädetään lisävaapatuntien enimmäismäärän vahvistamisesta, sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa turkistuottajalle vuonna 2010 järjestettävän lisävaapaan enimmäistuntimäärän vuoden 2010 maaliskuun loppuun mennessä. Lisävapaata järjestetään vuonna 2010 aikaisintaan 1 päivästä huhtikuuta.

Sen estämättä, mitä 13 §:n 1 momentissa säädetään lomituspalvelujen hakuajasta, vuonna 2010 järjestettäviä lomituspalveluja koskeva hakemus on tehtävä viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2010.

42 §

Paikallishallintokustannuksia koskeva siirtymäsäännös

Sen estämättä, mitä 24 §:n 1 momentissa säädetään, vuonna 2010 paikallishallintotehtävien hoitamisesta aiheutuviin kustannuksiin maksettavan valtion korvauksen kokonaismäärä on 182 000 euroa.

Sen estämättä, mitä 24 §:n 2 momentissa säädetään, vuonna 2010 korvauksen suuruus paikallisyksikköä kohti määräytyy niiden paikallisyksikön toimialueella toimivien turkistuottajien määrän perusteella, joille on päätetty myöntää lomituspalveluja ennen 1 päivää huhtikuuta 2010 tehdyllä päätöksellä. Tammi-kesäkuussa korvaus maksetaan kuukausittaisina ennakoina kuitenkin niin, että tammikuun ennako maksetaan helmikuun ennakon yhteydessä. Ennakon suuruus on 17 euroa kuukaudessa jokaista paikallisyksikön toimialueella olevaa sellaista turkistilaa kohti, jolla Melan arvion mukaan toimii ainakin yksi lomituspalvelujen saamisen edellytykset täyttävä turkistuottaja.

Sen estämättä, mitä 24 §:n 2 momentissa säädetään, vuonna 2011 korvauksen suuruus paikallisyksikköä kohti määräytyy niiden paikallisyksikön toimialueella toimivien turkistuottajien määrän perusteella, joille on päätetty myöntää lomituspalveluja vuonna 2011 ennen 1 päivää huhtikuuta 2011 tehdyllä päätöksellä. Tammi-kesäkuussa korvaus maksetaan kuukausittaisina ennakoina. Ennakon suuruus määräytyy niiden paikallisyksikön toimialueella toimivien turkistuottajien määrän perusteella, joille on päätetty myöntää lomituspalveluja ennen 1 päivää huhtikuuta 2010 tehdyllä päätöksellä.

43 §

Lomituskustannusten ennakkoja koskeva siirtymäsäännös

Sen estämättä, mitä 27 §:n 1 momentissa säädetään, vuonna 2010 tammi-kesäkuussa ennakon suuruus on 250 euroa kuukaudessa jokaista paikallisyksikön toimialueella olevaa sellaista turkistilaa kohti, jolla Melan arvion mukaan toimii ainakin yksi lomituspalvelujen saamisen edellytykset täyttävä turkistuottaja, ja tammi-kuun ennakko maksetaan helmikuun ennakon yhteydessä. Heinäkuusta lähtien ennakon suuruus määräytyy niiden paikallisyksikön toimialueella toimivien turkistuottajien määrän perusteella, joille on päätetty myöntää lomituspalveluja ennen 1 päivää huhtikuuta 2010 tehdyllä päätöksellä, sekä sen perusteella, minkä suuruisiksi Mela arvioi vuosilomapäivän keskimääräi-

sen kustannuksen muodostuvan paikallisyksikössä vuonna 2010.

Sen estämättä, mitä 27 §:n 1 momentissa säädetään, vuonna 2011 tammi-kesäkuussa ennakon suuruus määräytyy niiden paikallisyksikön toimialueella toimivien turkistuottajien määrän perusteella, joille on päätetty myöntää lomituspalveluja ennen 1 päivää huhtikuuta 2010 tehdyllä päätöksellä, sekä sen perusteella, minkä suuruisiksi Mela arvioi vuosilomapäivän keskimääräisen kustannuksen muodostuvan paikallisyksikössä vuonna 2011. Heinäkuusta lähtien ennakon suuruus määräytyy niiden paikallisyksikön toimialueella toimivien turkistuottajien määrän perusteella, joille on päätetty myöntää lomituspalveluja vuonna 2011 ennen 1 päivää huhtikuuta 2011 tehdyllä päätöksellä, sekä sen perusteella, minkä suuruisiksi Mela arvioi vuosilomapäivän keskimääräisen kustannuksen muodostuvan paikallisyksikössä vuonna 2011.

Laki

poronhoitajien sijaisapukokeilusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Sijaisavun järjestämistä poronhoitajille kokeillaan siten kuin tässä laissa säädetään. Kokeilun aikana poronhoitajalle voidaan korvata sijaisavusta aiheutuneita kustannuksia valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa.

2 §

Poronhoitaja

Tässä laissa poronhoitajalla tarkoitetaan henkilöä, joka on velvollinen ottamaan ja jolla on

voimassa maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 10 §:ssä tarkoitettu vakuutus tai viireillä hakemus sen saamiseksi.

Lisäksi edellytetään, että henkilöllä on omistuksessaan vähintään 50 poronhoitolain (848/1990) 5 §:ssä tarkoitettua lukuporoa. Poron omistusoikeus ja määrä perustuvat sijaisavun suorittamisajankohtana käytettävissä olevaan viimeksi vahvistettuun poronhoitolain 30 §:ssä tarkoitettuun poroluetteloon. Poroluettelon vahvistamisen jälkeen tapahtuneet muutokset otetaan huomioon vain, jos paliskunnan hallitus on ennen sijaisavun suorittamisajankohdtaa vahvistanut muutoksen.

3 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *poronhoitotyöllä* maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vakuutettavaa poronhoitotyötä;
- 2) *perheenjäsenellä* puolisoa ja alle 18-vuotista henkilöä, joka elää vakinaisesti poronhoitajan taloudessa ja on poronhoitajalle tai tämän puolisolle sukua suoraan alenevassa polvessa; ja
- 3) *puolisolla* aviopuolisoa ja henkilöä, jonka kanssa poronhoitaja jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa.

4 §

Korvauksen maksamisen edellytykset

Poronhoitajalle voidaan korvata kustannuksia, jotka hänelle aiheutuvat siitä, että hän hankkii itselleen sijaisen poronhoitotöihin, kun sijaisavun tarve johtuu hänen sairauden tai tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä. Seitsemän yhdenjaksoisen sijaisapupäivän jälkeen kustannusten korvaaminen edellyttää lääkärintodistuksella osoitettua työkyvyttömyyttä. Kustannuksia ei kuitenkaan korvata poronhoitajalle, joka sijaisavun suorittamisajankohtana saa toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruis-ta kuntoutustukea tai työttömyyseläkettä.

Kustannuksia voidaan korvata, jos ne ovat aiheutuneet sellaisten sijaisavun suorittamisajankohtana välttämättömien poronhoitotöiden hoitamisesta, jotka poronhoitajan on ollut tarkoitus itse suorittaa omaan, perheenjäsenensä tai paliskunnan lukuun.

Korvausta ei makseta, jos:

- 1) sijaisena on toiminut poronhoitajan perheenjäsen;
- 2) poronhoitajan olisi ollut mahdollista teettää sijaisen tekemä työ perheenjäsenellään;
- 3) työtä varten on myönnetty muuta julkista rahoitustukea;
- 4) työ kuuluu poronhoitajan tehtäviin hänen ollessaan työsuhteessa tai toimeksiantosuhteessa paliskuntaan;

5) työ kuuluu poronhoitajan hoitamaan luottamus- tai hallintotehtävään tai vastaavaan tehtävään; tai

6) työ muodostuu sellaisesta porotuotteen jalostustyöstä, joka ei ole tuotteen säilyvyyden kannalta välttämätöntä.

5 §

Korvauksen määrä

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö vahvistaa kalenterivuoden aikana korvattavien sijaisaputuntien enimmäismäärän poronhoitajaa kohden edellisen kalenterivuoden loppuun mennessä.

Korvaus on samansuuruinen kuin poronhoitajalle sijaisavun järjestämisestä aiheutuneet kustannukset, kuitenkin enintään 17 euroa tunnilta.

Sijaisavun järjestämisestä aiheutuneina kustannuksina pidetään:

1) poronhoitajaan työsuhteessa olevalle työntekijälle maksettua palkkaa sosiaaliturvakuluneen; ja

2) työkorvausta, joka on maksettu ennakkoprintärekisteriin merkitylle palvelun tuottajalle.

Edellä 2 momentissa mainittu rahamäärä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella. Tässä laissa mainittu rahamäärä vastaa vuoden 2010 palkkakertoimen tasoa.

6 §

Korvauksen hakeminen

Korvausta haetaan maatalousyrittäjän eläkelai-
laissa tarkoitettulta Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta (*Mela*).

Korvausta on haettava kahden kuukauden kuluessa kustannusten perusteena olevan sijaisapujakson päättymisestä, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2012. Hakemukseen on liitettävä sijaisena toimineen henkilön antama selvitys sijaisavusta.

Hakemuksesta ja sen liitteistä on käytävä ilmi:

- 1) sijaisavun ajankohta;

- 2) sijaisavulla hoidetut tehtävät;
- 3) sijaisavun järjestämisestä aiheutuneet kustannukset; sekä
- 4) muut kustannusten korvaamiseksi tarvittavat tiedot.

7 §

Lausunnot

Poronhoitolain 19 §:ssä tarkoitetun poroisännän on annettava Melalle lausuntonsa, josta ilmenee tarvittavassa laajuudessa hänen arvionsa siitä, täytyvätkö kustannusten korvaamisen edellytykset. Lausunnon antaa sen paliskunnan poroisäntä, jonka osakas sijaisapua käyttänyt poronhoitaja on. Poronhoitajan on ilmoitettava poroisännälle sijaisavun järjestämisestä välittömästi sijaisaputarpeen ilmaannuttua.

Mela voi pyytää paliskunnan hallitukselta lausunnon, jos kustannusten korvausta koskeva hakemus on ristiriidassa poroisännän lausunnon kanssa tai jos se on muutoin asian selvittämiseksi tarpeellista.

8 §

Päätöksenteko ja korvauksen maksaminen

Melan on ratkaistava hakemus viivytyksettä saatuaan tarpeelliset selvitykset ja lausunnot.

Päätös voidaan antaa automaattisessa tietojenkäsittelyssä tai muutoin ainakin osittain painomenetelmää käyttäen aikaansaatusasiakirjana. Tällöin allekirjoitus voidaan merkitä päätökseen koneellisesti. Päätös annetaan tiedoksi asianosaiselle hallintolain (434/2003) 59 §:ssä säädetyllä tavalla.

Mela maksaa korvauksen korvauksensaajan ilmoittamalle tilille Suomessa toimivaan rahalaitokseen.

9 §

Perusteettomasti maksetun korvauksen palauttaminen

Jos korvausta on maksettu perusteettomasti, korvauksen saaja on velvollinen palauttamaan liikaa saamansa korvauksen Melalle.

Mela voi luopua takaisinperinnästä osittain tai kokonaan, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä perusteettomasti maksetun korvauksen maksamisen ole katsottava johtuneen korvauksen saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä. Mela voi luopua takaisinperinnästä myös silloin, kun takaisin perittävä määrä on vähäinen. Päätös takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa perusteettoman korvauksen maksamisesta.

Jos takaisinperintäpäätöksellä vahvistettua saatavaa ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetyin perustein. Viivästyskoron maksamisen perusteena oleva eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua takaisinperintäpäätöksen antamisesta.

Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava saadaan viivästyskorkoineen ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

10 §

Muutoksenhaku

Melan päätöksestä saa valittaa Rovaniemen hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskirjelmä on toimitettava muutoksenhakuajassa Melalle.

Melan on oikaistava päätöksensä, jos se hyväksyy valituksen kaikilta osin. Muussa tapauksessa Melan on toimitettava valituskirjelmä, lausuntonsa sekä asiassa kertyneet asiakirjat viipymättä ja viimeistään 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä Rovaniemen hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätöksestä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

11 §

Yleinen johto, ohjaus ja valvonta sekä toimeenpano

Sijaisapukokeilun yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Mela vastaa kokeilun toimeenpanosta.

12 §

Valtion korvaus sijaisavun kustannuksiin

Valtion varoista korvataan Melalle tämän lain 4 §:ssä tarkoitettujen korvauksien maksamisesta aiheutuneet kustannukset valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa. Korvaus maksetaan vuosittain enakkoina kahtena yhtä suurena eränä tammi- ja heinäkuussa siten, että ennakko on Melan käytettävissä kuukauden ensimmäisenä pankkipäivänä. Sosiaali- ja terveysministeriö voi erityisestä syystä maksaa ennakkoa edellä säädetystä poiketen, jos Melan valmius maksaa tässä laissa tarkoitettua korvauksia muutoin vaarantuisi.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa viimeistään kunkin vuoden kesäkuun 25 päivänä valtion korvauksen lopullisen määrän edelliseltä kalenterivuodelta. Tätä varten Melan on toimitettava ministeriölle selvitys edellisen vuoden kustannuksista viimeistään vahvistamista edeltävän kuukauden 20 päivänä.

Jos Melalle edellisen kalenterivuoden aikana maksetut ennakot ylittävät valtion korvauksen lopullisen määrän, ylittävä määrä käytetään kuluvan vuoden kustannuksiin. Jos vuoden 2012 ennakot yhdessä edelliseltä vuodelta mahdollisesti siirtyneen määrärahan kanssa ylittävät valtion korvauksen lopullisen määrän, Melan on palautettava liikaa saamansa määrä valtiolle.

13 §

Valtion korvaus hallintokustannuksiin

Valtion varoista suoritetaan Melalle vuosittain kohtuullinen korvaus tämän lain mukaisten tehtävien hoitamisesta Melalle aiheutuviin hallintokustannuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö päättää vuosittain Melan esityksestä 1 momentissa tarkoitettua kohtuullisen korvauksen määrän ja suorittaa korvauksen Melalle maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 31 §:ssä tarkoitettua korvauksen yhteydessä.

14 §

Poronhoitajan ilmoitusvelvollisuus

Poronhoitajan on ilmoitettava Melalle itseään, perhettään ja poronhoitotyötään koskevista seikoista, jotka voivat vaikuttaa tämän lain mukaisen korvauksen saamiseen tai maksettavan korvauksen määrään.

15 §

Tietojen luovuttaminen ja salassapito

Melan toimintaan tämän lain toimeenpanoon liittyvissä asioissa sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) siltä osin kuin Mela käyttää mainitun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua julkista valtaa.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 20 kohdassa säädetään, salassa pidettäviä ovat myös sellaiset tämän lain toimeenpanoon liittyvät asiakirjat ja niihin sisältyvät tiedot, jotka koskevat poronhoitajan taloudellista asemaa.

Melalla on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset, tämän lain toimeenpanoon perustuvat hallussaan olevat tiedot maksamistaan korvauk-

sista, korvauksen saajista ja korvauksen perusteena olevista kustannuksista.

16 §

Oikeus tietojen saamiseen

Paliskunta ja poroisäntä sekä veroviranomainen, Eläketurvakeskus, Kansaneläkelaitos, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos ovat velvollisia antamaan Melalle sen pyynnöstä maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hallussaan olevat tiedot, jotka koskevat poronhoitajan yritystoimintaa ja hänelle myönnettyjä eläkkeitä, sekä muut tiedot, jotka ovat välttämättömiä käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi tai siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamiseksi taikka Melalle tämän lain toimeenpanoa varten annettujen tietojen tarkistamiseksi.

17 §

Melan oikeus käyttää muissa asioissa annettuja tietoja

Melalla on oikeus yksittäistapauksessa käyttää tämän lain mukaista asiaa käsitellessään

muiden sille säädettyjen tehtävien hoitamista varten saamia tietoja, jos on ilmeistä, että nämä tiedot vaikuttavat tämän lain mukaiseen korvaukseen ja tiedot on lain mukaan otettava huomioon päätöksenteossa ja Melalla olisi oikeus saada nämä tiedot muutenkin erikseen. Korvauksen hakijalle tulee ilmoittaa etukäteen mahdollisesta tietojen käytöstä.

18 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lakia sovelletaan sijaisapuun, joka on suoritettu vuosina 2010—2012.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sen estämättä, mitä 5 §:n 1 momentissa säädetään sijaisaputuntien enimmäismäärän vahvistamisesta, sijaisaputuntien enimmäismäärä vuonna 2010 on 40 tuntia poronhoitajaa kohden.

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain 114 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 114 §:n 1 momentin 9 kohta seuraavasti:

114 §

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tehtävät

Maatalousyrittäjien eläkelaitos huolehtii:

— — — — —

9) maatalousyrittäjien lomituspalveluista siten kuin maatalousyrittäjien lomituspalvelulaisissa (1231/1996) säädetään, turkistuottajien lomituspalveluista siten kuin turkistuottajien lomituspalveluista annetussa laissa (/) säädetään sekä poronhoitajien sijaisapukokeilusta siten

EV 209/2009 vp — HE 221/2009 vp

kuin poronhoitajien sijaisapukokeilusta annetus-
sa laissa (/) säädetään; ja

_____

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____ .

_____

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2009

_____